

**AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

Ribotos apimties audito ataskaita

**VŠĮ AKMENĖS RAJONO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO
DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO MOKĖJIMO TEISINGUMO,
FINANSŲ KONTROLĖS REIKALAVIMŲ LAIKYMO SI VERTINIMAS**

2020 m. balandžio 1 d. Nr. AIS-4
Naujoji Akmenė

Su audito ataskaita galima susipažinti Akmenės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.akmene.lt:
Akmenės rajono savivaldybė→Struktūra ir kontaktai→Kontrolės ir audito tarnyba→Ataskaitos ir išvados

Akmenės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atlieka išorės finansinį ir veiklos auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės valdomose įmonėse. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą Savivaldybės bendruomenei.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais.

Auditas atliktas pagal Akmenės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2019 m. rugsėjo 10 d. įsakymą Nr. V-4 „Dėl finansinio (teisėtumo) audito atlikimo“. Auditą atliko Audra Jokubauskienė.

Audito ataskaita pateikta: Akmenės rajono savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui, Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojui, VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriui.

TURINYS

IŽANGA.....	4
AUDITO REZULTATAI.....	5
1. Tobulintina vidaus kontrolė darbo užmokesčio ir komandiruočių srityse.....	5
2. Įstaigoje nustatytos finansų kontrolės procedūros nėra veiksmingos.....	8
3. Rekomendacijos.....	12
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	13
PRIEDAS.....	15
Audito apimtis ir metodai.....	15

IŽANGA

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu¹ ir Akmenės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 metų veiklos planu², Akmenės rajono savivaldybės kontrolierė Audra Jokubauskienė atliko ribotos apimties auditą.

Audituojamas subjektas – viešoji įstaiga Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – Įstaiga), juridinio asmens kodas 153084039, buveinės adresas: Žemaitijos g. 6, Naujoji Akmenė. Tai pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – gerinti Akmenės rajono ir visų Lietuvos gyventojų sveikatą siekiant sumažinti jų sergamumą, mirtingumą, teikiant prieinamas, saugias, kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, atitinkančias šiuolaikinio medicinos ir slaugos mokslo lygį ir gerą patirtį³. Įstaigos steigėjas (savininkas) – Akmenės rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė). Įstaigos steigėjo (savininko) turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Savivaldybės taryba arba teisės aktų nustatyta tvarka – Savivaldybės administracijos direktorius.

Audito tikslas:

- įvertinti Įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio mokėjimo teisingumą;
- nustatyti, ar Įstaigoje užtikrintas finansų kontrolės reikalavimų laikymasis.

Pagrindiniai audito klausimai:

❖ Ar Įstaigos darbuotojų darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio sandarą ir jo nustatymo tvarką?

❖ Ar Įstaigos vadovas yra sukūręs ir prižiūri finansų kontrolės, padedančios užtikrinti, kad Savivaldybės ir Įstaigos turto valdymas, naudojimas, disponavimas juo ir apsauga atitiktų teisėtumo bei patikimo finansų valdymo principus, veikimą?

❖ Ar Įstaigoje laikomasi Minimalių finansų kontrolės reikalavimų⁴?

Audituojamas laikotarpis – 2019 metai. Siekiant išsamesnio vertinimo, kai kuriais atvejais buvo analizuoti ir 2018 metų duomenys.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai.

Ši audito ataskaita yra Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio teisingumo, Savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo audito ataskaitos sudėtinė dalis.

Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti audito ataskaitos priede „Audito apimtis ir metodai“ (14 psl.).

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 10 punktas

² Akmenės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 metų veiklos planas, patvirtintas Akmenės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2019 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. V-7 „Dėl Akmenės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 metų veiklos plano patvirtinimo“

³ Viešosios įstaigos Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro įstatų, patvirtintų Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T-114 „Dėl viešosios įstaigos Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro įstatų ir valdymo struktūros patvirtinimo“, 10 punktas

⁴ Minimalūs finansų kontrolės reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-123 „Dėl Minimalių finansų kontrolės reikalavimų patvirtinimo“

AUDITO REZULTATAI

1. Tobulintina vidaus kontrolė darbo užmokesčio ir komandiruočių srityse

Įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas (toliau – Darbo apmokėjimo tvarkos aprašas) patvirtintas Įstaigos direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-34. Darbo apmokėjimo tvarkos apraše⁵ nurodyta, kad jis yra parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodeksu (toliau – Darbo kodeksas) ir Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos 2018 m. rugpjūčio 31 d. kolektyvine sutartimi Nr. 2/S-133 bei jos pakeitimais (toliau – Kolektyvinė sutartis).

Vadovaujantis Kolektyvinės sutarties 5.11 papunkčio, Įstaigos įstatų⁶ 49.5 papunkčio nuostatomis, įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka turi būti suderinta su įstaigos stebėtojų taryba.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstaigos stebėtojų taryba Darbo apmokėjimo tvarkos aprašui pritarė 2019 m. sausio 4 d. Įvertinus faktą, kad Įstaigos stebėtojų taryba Darbo apmokėjimo tvarkos aprašą suderino 9 mėnesiai iki jo patvirtinimo, kyla abejonė, ar Darbo apmokėjimo tvarkos aprašas per šį laikotarpį – nuo Įstaigos stebėtojų tarybos pritarimo iki Darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo – nebuvo pildytas, taisytas ar keistas.

Be to, Kolektyvinės sutarties 5.11 papunktyje nurodyta, kad Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (toliau – LNSS) įstaigos darbo apmokėjimo nuostatai turi būti suderinti su LNSS įstaigoje veikiančia profesine sąjunga. Nustatyta, kad Įstaigos darbuotojų darbo grafikus, tačiau ne visus, derino SAD Akmenės rajono profsąjungos komiteto pirmininkas, todėl manytina, kad šis komitetas įgyvendina Įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos funkcijas. Audito metu nebuvo pateikti įrodymai, kad Darbo apmokėjimo tvarkos aprašas buvo suderintas su SAD Akmenės rajono profsąjungos komitetu ar kokia kita Įstaigoje veikiančia profesine sąjunga.

Įvertinus ankstesnėse pastraipose nurodytus faktus *galima teigti, kad Darbo apmokėjimo tvarkos aprašo derinimo procedūra nebuvo atlikta tinkamai.*

Darbo kodekso 140 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta darbdavio prievolė patvirtinti darbo apmokėjimo sistemą, kurioje turi būti nurodytos darbuotojų kategorijos pagal pareigybes ir kvalifikaciją bei kiekvienos jų apmokėjimo formos ir darbo užmokesčio dydžiai (minimalus ir maksimalus), papildomo apmokėjimo (priedų ir priemokų) skyrimo pagrindai ir tvarka, darbo užmokesčio indeksavimo tvarka. Audito metu nustatyta, kad *Darbo apmokėjimo tvarkos aprašas parengtas nesivadovaujant šiuo Darbo kodekso reikalavimu nustatyti kiekvienos darbuotojų kategorijos pagal pareigybes ir kvalifikaciją minimalius ir maksimalius pagrindinio ir papildomo darbo užmokesčio dydžius.*

Pagal pateiktus dokumentus nustatyta, kad labai dažnai Įstaigos darbuotojams mokamos priemokos už papildomų darbų atlikimą. *Darbo apmokėjimo tvarkos apraše yra nurodyti priedų ir priemokų skyrimo pagrindai, tačiau nėra detalizuota jų skyrimo tvarka, t. y. nenurodyti kriterijai, kuriais vadovaujantis nustatomi priedų ir priemokų dydžiai, nenustatyti minimalūs ir maksimalūs priedų ir priemokų dydžiai.*

Įstaigos direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 30 d. įsakyme Nr. P-50d, 2019 m. spalio 29 d. įsakyme Nr. P-72a, 2019 m. gruodžio 30 d. įsakyme Nr. P-85 ir 2019 m. gruodžio 30 d. įsakyme

⁵ Vši Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 1 punktą

⁶ Vši Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro įstatai, patvirtinti Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T-114 „Dėl viešosios įstaigos Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro įstatų ir valdymo struktūros patvirtinimo“

Nr. P-86 nurodyti gydytojų darbo užmokesčio priedų skyrimo pagrindai neatitinka Darbo apmokėjimo tvarkos aprašo nuostatų.

Įstaigos lygių galimybių politikos, jos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarkos aprašo⁷ 13 punkte nustatyta, kad visiems Įstaigos darbuotojams užtikrinamos pagal teisės aktų reikalavimus vienodos darbo sąlygos, vienodos galimybės kelti kvalifikaciją ir mokytis, persikvalifikuoti, įgyti praktinio darbo patirties, gauti atlyginimą, priedus, priemokas ar premijas, gauti atostogas ir lengvatas, neatsižvelgiant į darbuotojų lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją ar kitus pagrindus.

Įstaigos direktoriaus 2019 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. V-28 vyriausiasis buhalteris (toliau – vyr. buhalteris) įpareigotas išmokėti priemokas už papildomą darbą teikiant paslaugas pagal Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir šių paslaugų apmokėjimo sutartį⁸: gydytojams odontologams 40 proc., su jais dirbusiems slaugos specialistams 20 proc. sutartyje nustatyto įkainio. Vėliau Įstaigos direktorius 2019 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. P-51 šią apmokėjimo už suteiktas gydytojo odontologo paslaugas tvarką pakeitė nustatydamas, kad 50 proc. nuo gaunamo apmokėjimo už suteiktas paslaugas bus mokama tik gydytojams odontologams, t. y. apmokėjimas už darbą neatsiejamai komandoje dirbantiems slaugytojams buvo panaikintas.

Kolektyvinės sutarties 5.3 papunktyje nurodyta, kad darbuotojams, keliantiems kvalifikaciją pagal privalomą kvalifikacijos tobulinimą, būtiną atliekamai darbo funkcijai, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka privaloma išklausti nustatytą skaičių valandų, atsitraukus nuo darbo ar savo poilsio metu, mokamas vidutinis darbo užmokestis.

Audito metu nustatyta, kad Įstaigos personalo atrankos ir kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašas⁹ (toliau – Aprašas) yra skirtas Įstaigos administracijai ir medicinos darbuotojams. Joks kitas Įstaigos darbuotojų kvalifikacijos kėlimą reglamentuojantis teisės aktas audito metu nebuvo pateiktas.

Aprašo 4.1 papunktyje įtvirtinta Įstaigos administracijos ir medicinos darbuotojų pareiga nuolat kelti savo kvalifikaciją, tačiau prievolė Įstaigai tobulinti ar perkvalifikuoti savo darbuotojus Apraše nenustatyta. Atsakingo Įstaigos darbuotojo tvirtinimu, metinis darbuotojų kvalifikacijos kėlimo planas nėra sudaromas.

Kolektyvinės sutarties 5.12 papunktyje nurodyta, kad LNSS įstaiga sudaro kvalifikacijos kėlimo fondą, iš kurio apmokamos darbuotojų privalomo kvalifikacijos tobulinimo išlaidos. Įstaigos direktoriaus teigimu, kvalifikacijos kėlimo fondo Įstaiga nesudaro.

Įvertinus ankstesnėse pastraipose nurodytus faktus *darytina išvada, kad Įstaiga darbuotojų privalomo kvalifikacijos tobulinimo neinicijuoja.*

Įstaigos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nėra apibrėžta *komandiruotės* sąvoka, todėl vadovaujantis teisės analogija bei Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktu išaiškinimu¹⁰, komandiruote laikomas juridinio asmens

⁷ VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro lygių galimybių politikos, jos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarkos aprašas, patvirtintas VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus 2019 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. V-26

⁸ Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir šių paslaugų apmokėjimo sutartis, sudaryta 2019 m. vasario 12 d. tarp VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro ir VšĮ Ventos ambulatorijos

⁹ VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro personalo atrankos ir kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašas, patvirtintas VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus 2018 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. V-45

¹⁰ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išaiškinimai komandiruočių klausimais. Prieiga internete:

vadovo ar jo įgalioto asmens įsakymu (sprendimu), kuriame turi būti nurodyta komandiruotės tikslas, vieta (vietos), trukmė ir juridinio asmens numatomos apmokėti išlaidų rūšys, įformintas darbuotojo išvykimas iš nuolatinės darbo vietos atlikti darbo funkcijų, tarnybinio pavedimo ar kelti kvalifikacijos (Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 21 straipsnio 1 dalis). Darbo kodekso 107 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad darbuotojo komandiruotės metu darbuotojui paliekamas jo darbo užmokestis.

Atsakingo Įstaigos darbuotojo tvirtinimu, darbuotojai ne komandiruojami, o išleidžiami į kvalifikacijos kėlimo kursus, seminarus ar mokymus, t. y. kvalifikacijos kėlimas nėra traktuojamas kaip komandiruotė, todėl nėra vadovaujamasi aukščiau minėtomis teisės aktų nuostatomis.

Audito metu nustatyta, kad ne visiems Įstaigos darbuotojams kvalifikacijos kėlimo metu buvo mokėtas vidutinis darbo užmokestis. Nustatyti neatitikimai 2019 metų darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose žymint kvalifikacijos kėlimą: vieniems darbuotojams pažymėtas kvalifikacijos kėlimas, kitiems darbuotojams nurodytas faktiškai dirbtas laikas, žymų apie komandiruotes nebuvo.

Nustatyta, kad G. G. (nuasmeninta), kurio darbo laikas Įstaigoje yra nuo 7.00 val. iki 15.30 val., yra sudaręs darbo sutartį ir su kita viešąja sveikatos priežiūros įstaiga (toliau – Įstaiga2), kurioje jo darbo laikas – nuo 15.30 val. iki 19.30 val. Įstaigos2 direktoriaus įsakymu G. G. buvo komandiruotas į seminarą, kuris vyko 2019 m. kovo 7 d. Radviliškyje. G. G. buvo leista naudoti jam nuosavybės teise priklausantį automobilį tarnybos reikmėms (t. y. vykti į komandiruotę) ir kompensuotos degalų įsigijimo išlaidos. *Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstaigos 2019 m. kovo mėnesio darbo laiko apskaitos žiniaraštyje pažymėta, kad kovo 7 d. G. G. dirbo Įstaigoje (pastebėjimas: darbo laiko apskaitos žiniaraštį pildė pats G. G.).*

Pagal pateiktus dokumentus nustatyta, kad Įstaigoje nuo 2019 m. liepos 1 d. dirba gydytojas psichiatras, kurio darbo laikas – nuo 16.00 val. iki 23.24 val., tačiau Įstaigos vidaus darbo tvarkos taisyklių¹¹ 11.3 papunktyje nurodyta, kad Psichikos sveikatos centre pacientai yra aptarnaujami nuo 8.00 val. iki 16.00 val.

Įstaigos direktorius 2019 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. P-81 vyr. buhalteriu nurodė už labai gerą darbą 2019 metais išmokėti Įstaigos darbuotojams (nepadariusiems darbo pareigų pažeidimų) 100 procentų pagrindinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydžio vienkartinę pinigines išmokas. Vyr. buhalteris savo nuožiūra, neturėdamas teisinio pagrindo, suapvalino vienkartinę pinigines išmokas, vieniems darbuotojams jas padidindamas (permokėjimo skirtumai nuo 0,30 Eur iki 37,28 Eur), o kitiems sumažindamas (neprimokėjimo skirtumai nuo 0,40 Eur iki 25,75 Eur). Įvertinus šį faktą *kyla abejonė, ar Įstaigos vadovas yra sukūręs ir prižiūri finansų kontrolės veikimą.*

Audito metu nustatyti Įstaigos teisės aktų nuostatų neatitikimai reglamentuojant darbuotojų darbo laiką, darbo apmokėjimą, kvalifikacijos kėlimą, netinkamas komandiruočių traktavimas – Įstaigoje nepagrįstai susiaurinta komandiruotės sąvoka, darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymo ir darbo užmokesčio mokėjimo nevienodumai kelia abejones dėl Įstaigos darbuotojų darbo laiko, darbo užmokesčio ir kvalifikacijos kėlimo reglamentavimo tinkamumo, darbo užmokesčio mokėjimo teisingumo, vienodų galimybių užtikrinimo visiems Įstaigos darbuotojams kelti kvalifikaciją ar persikvalifikuoti, gauti teisingą darbo užmokestį ir papildomą atlygį (priedus, priemokas, vienkartinę pinigines išmokas).

<https://www.vmi.lt/cms/documents/10162/8782061/RM-23175/a0b12eb5-4f88-4115-86f7-3e32d39f12ce;>
https://www.vmi.lt/cms/documents/10162/8782061/Leidiny_s_komandiruotes/13c9cbf4-6580-4493-9975-88c94a34ec5b; <https://www.tagidas.lt/savadai/1811/>.

¹¹ VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro vidaus darbo tvarkos taisyklės, patvirtintos VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro vyriausiojo gydytojo 2018 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-21

2. Įstaigoje nustatytos finansų kontrolės procedūros nėra veiksmingos

Vidaus kontrolė – tai viešojo juridinio asmens vadovo sukurta visų kontrolės rūšių sistema, kurios dėka siekiama užtikrinti viešojo juridinio asmens veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei su visa tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą¹².

Finansų kontrolė – viešojo juridinio asmens vidaus kontrolės sistemos dalis, kurios dėka siekiama užtikrinti viešojo juridinio asmens ūkinės veiklos teisėtumą ir patikimo finansų valdymo principų – ekonomiškumo, efektyvumo, rezultatyvumo bei skaidrumo – laikymąsi¹³.

Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo¹⁴ 10 straipsnyje įtvirtinta viešojo juridinio asmens vadovo atsakomybė už efektyvios vidaus kontrolės, įskaitant finansų kontrolę, sukūrimą, jos veikimą bei tobulinimą.

Audito metu nustatyta, kad Įstaigos vyriausiasis gydytojas 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-103 patvirtino Finansų kontrolės taisykles, kurių 4 punkte nurodyta, jog Įstaigos finansų kontrolė turi užtikrinti, kad būtų pasiekti šie tikslai:

- finansinė veikla būtų vykdoma įstatymų, kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagal veiklos planus ir programas;
- Įstaigos turtas bei įsipareigojimai tretiesiems asmenims būtų apsaugoti nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ar kitų neteisėtų veikų;
- Įstaiga, vykdydama veiklą, laikytusi patikimo finansų valdymo principų;
- informacija apie Įstaigos finansinę veiklą būtų teisinga ir pateikiama teises aktų nustatyta tvarka.

Įstaigos vyriausiojo gydytojo 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-105 paskirti darbuotojai, atsakingi už finansų kontrolės vykdymą: atsakingu už išankstinę finansų kontrolę paskirtas vyr. buhalteris, jam nesant darbe – buhalteris-kasininkas; atsakingais už einamąją finansų kontrolę – vyr. buhalteris, buhalteris-kasininkas, Ūkio padalinio vedėjas. *Atkreiptinas dėmesys į tai, kad* nei šiame įsakyme, nei Finansų kontrolės taisyklėse, nei jokiame kitame audito metu pateiktame Įstaigos dokumente nėra aiškiai ir tinkamai apibrėžtos vyr. buhalterio, buhalterio-kasininko ir Ūkio padalinio vedėjo funkcijos, kurias kiekvienas iš jų turi atlikti vykdydamas einamąją finansų kontrolę.

Vadovaujantis Įstaigos direktoriaus 2019 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-15 dėl personalo pokyčių gryniesi pinigai 2019 m. balandžio 30 d. buvo perduoti vyr. buhalteriu. Įstaigos direktoriaus 2019 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. P-27 L. K. (nuasmeninta) nuo 2019 m. gegužės 1 d. pervestas dirbti buhalteriu-kasininku (0,75 etato darbo krūviu), tačiau nei gryniesi pinigai kasoje (toliau – gryniesi pinigai), nei kasos knyga, nei raktai nuo seifo bei kasos durų jam perduoti nebuvo. Įstaigos direktorius sprendimą grynuosius pinigus perduoti buhalteriu-kasininkui priėmė tik 2019

¹² Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 2 straipsnio 7 dalis (akto redakcija, galiojusi nuo 2018 m. birželio 1 d. iki 2020 m. sausio 1 d.)

¹³ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 2 straipsnio 2 dalis (akto redakcija, galiojusi nuo 2018 m. birželio 1 d. iki 2020 m. sausio 1 d.)

¹⁴ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas (akto redakcija, galiojusi nuo 2018 m. birželio 1 d. iki 2020 m. sausio 1 d.)

m. gegužės 24 d.¹⁵, tačiau perdavimo–priėmimo aktas nebuvo pasirašytas abiejų šalių, t. y. buhalteris-kasininkas parašu nepatvirtino, kad kasos knyga, raktai nuo seifo ir kasos durų jam buvo perduoti. Tačiau nustatyta, kad kasos knygoje nuo 2019 m. gegužės 27 d. yra buhalterio-kasininko parašai, patvirtinantys, kad kasos operacijas atliko buhalteris-kasininkas.

Taip pat paminėtina tai, kad buhalterio-kasininko parašai kasos knygoje yra ir 2019 m. gegužės 13 d., ir 2019 m. gegužės 14 d., nors, kaip jau buvo minėta, Įstaigos direktoriaus sprendimas grynuosius pinigus perduoti buhalteriu-kasininkui dar nebuvo priimtas.

Pagal pateiktus dokumentus nustatyta, kad dažnai Įstaigos direktoriaus įsakymu vyr. buhalteris perimdavo iš buhalterio-kasininko grynuosius pinigus ir atlikdavo kasos operacijas. Taigi **vyr. buhalteris tuo pačiu metu organizuodavo kasos darbą, pats atlikdavo kasos operacijas, įformindavo kasos dokumentus ir kontroliuodavo kasos operacijų atlikimo bei įforminimo teisingumą.** Taip pat nustatytas atvejis, kai buhalteris-kasininkas nuo 2019 m. balandžio 17 d. iki 2019 m. balandžio 19 d. vykdė vyr. buhalterio pareigas kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo srityje neturėdamas Įstaigos direktoriaus įsakymo.

Remiantis aukščiau nurodytais faktais *darytina išvada, kad Įstaigoje nėra vykdomas Minimalių finansų kontrolės reikalavimų 19 punktą – atliekant finansų kontrolės procedūras turi būti užtikrintas tinkamas pareigų atskyrimas, t. y. vienas viešojo juridinio asmens darbuotojas negali tuo pačiu metu būti atsakingas už ūkinės operacijos arba sprendimo dėl valstybės arba savivaldybių turto panaudojimo arba įsipareigojimų tretiesiems asmenims tvirtinimą, vykdymą ir apskaitą.*

Įstaigoje nėra vadovaujamosi Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklėse¹⁶ įtvirtintomis nuostatomis:

- Kasininkas negali patikėti jam pavesto darbo kitiems asmenims, nors jie būtų to paties ūkio subjekto darbuotojai (24 punktą).
- Ūkio subjekte kasininko pareigas laikinai arba nuolat eiti pavedama ūkio subjekto vadovo įsakymu (25 punktą).
- Jeigu kasininkas neatvyksta į darbą dėl ligos ar kitų priežasčių, jam patikėtus pinigus perskaičiuoja ūkio subjekto vadovo paskirta inventorizacijos komisija dalyvaujant kitam ūkio subjekto vadovo įsakymu paskirtam kasininkui. Surašomas pinigų inventorizavimo aprašas, kurį pasirašo minėtieji asmenys (26 punktą).

Nustatyti atvejai, kai vyr. buhalteris ėjo buhalterio-kasininko pareigas neturėdamas Įstaigos direktoriaus įsakymo (pažeistas 25 punktą): nuo 2019 m. sausio 28 d. iki 2019 m. sausio 30 d., nuo 2019 m. spalio 28 d. iki 2019 m. spalio 31 d. (neatlikta grynųjų pinigų inventorizacija – pažeistas 26 punktą), nuo 2019 m. gruodžio 9 d. iki 2019 m. gruodžio 13 d. (neatlikta grynųjų pinigų inventorizacija – pažeistas 26 punktą).

Įstaigos direktoriaus įsakymas dėl buhalterio-kasininko pareigų vykdymo nebuvo priimtas ir buhalterio-kasininko atostogų metu 2019 m. birželio 14 d. ir 2019 m. liepos 5 d. Be to, nebuvo atlikta grynųjų pinigų inventorizacija (pažeisti 24–26 punktai).

Įstaigos personalo ir biuro administratoriaus pateiktais duomenimis, 2019 m. gegužės 9–10 d. vyr. buhalteris atostogavo, tačiau pagal įrašus kasos knygoje šiomis dienomis jis dirbo ir vyr. buhalteriu, ir buhalteriu-kasininku; 2019 m. gruodžio 20 d. buhalteris-kasininkas atostogavo, tačiau pagal įrašus kasos knygoje šią dieną buhalteris-kasininkas dirbo.

¹⁵ VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus 2019 m. gegužės 24 d. įsakymas Nr. V-18

¹⁶ Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 179 „Dėl Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“

Įstaigos direktoriaus 2019 m. rugsėjo 2 d. įsakyme Nr. V-34a nurodyta grynusius pinigus perduoti vyr. buhalteriu nuo 2019 m. rugsėjo 16 d. buhalteriu-kasininkui išeinant kasmetinių atostogų. Nustatyta, kad pinigų perdavimo–priėmimo aktas surašytas 2019 m. rugsėjo 12 d., tačiau pagal įrašus kasos knygoje buhalteris-kasininkas rugsėjo 13 d. dirbo. *Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nagrinėjamu atveju pinigai turėjo būti perduoti rugsėjo 13 d. – darbo dienos pabaigoje.*

Įvertinus ankstesnėse pastraipose nurodytus faktus *darytina išvada, kad vyr. buhalteris, nesivadovaudamas Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 18 punktu, Įstaigos kasos ir banko operacijų organizavimo tvarka¹⁷, nekontroliuoja, kad kasos knyga būtų tvarkoma tinkamai; Įstaigos direktorius, nesivadovaudamas Finansų kontrolės taisyklių 37 punktu, netinkamai vykdo pareigą pastoviai atlikti finansų kontrolės priežiūrą, t. y. nuolat vertinti finansų kontrolės funkcionavimą, ir imtis priemonių trūkumams pašalinti.*

Nustatyta, kad į archyvinę bylą surišta 2019 metų kasos knyga nėra sutvarkyta pagal Įstaigos kasos ir banko operacijų organizavimo tvarkos nuostatas: nėra nurodytas bylos lapų skaičius, archyvinė byla nėra patvirtinta Įstaigos vadovo bei buhalterio parašais ir kt. Be to, nustatyti ir kiti mažiau reikšmingi kasos knygos tvarkymo trūkumai.

Audito metu atlikus grynųjų pinigų inventorizaciją nustatytas 206,41 Eur (dviejų šimtų šešių eurų ir keturiasdešimt vieno cento) kasos perteklius dėl to, kad pinigai nebuvo įforminti kasos pajamų orderiais. Nustatyta, kad kasos knyga, nesivadovaujant Įstaigos kasos ir banko operacijų organizavimo tvarka, pildoma ne kasdien – penktadienio įrašai daromi pirmadienį. *Taigi darytina išvada, kad nesivadovaujant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi, Įstaigos kasos ir banko operacijų organizavimo tvarka, ūkinę operaciją patvirtinantys apskaitos dokumentai ne visada surašomi laiku.*

Audito metu atlikus Įstaigos finansų kontrolės būklės analizę nustatyta, kad:

- Vyr. buhalteris, atliekantis išankstinę finansų kontrolę, ir Įstaigos atsakingas darbuotojas, atliekantis einamąją finansų kontrolę (vyr. buhalteris, buhalteris-kasininkas ar Ūkio padalinio vedėjas), neužtikrina, kad apskaitos dokumentai būtų surašomi laiku.
- Vyr. buhalteris, atliekantis išankstinę finansų kontrolę, neužtikrina, kad grynųjų pinigų likutis vieną kartą per mėnesį būtų sutikrintas su pinigų likučiu kasos knygoje.
- Įstaigos atsakingas darbuotojas, atliekantis einamąją finansų kontrolę piniginių lėšų apskaitoje (vyr. buhalteris, buhalteris-kasininkas ar Ūkio padalinio vedėjas), neužtikrina, kad būtų atliekami iš anksto neskelbti kasos patikrinimai.

Kaip jau buvo minėta, jokiame Įstaigos dokumente nėra aiškiai ir tinkamai apibrėžtos vyr. buhalterio, buhalterio-kasininko ir Ūkio padalinio vedėjo funkcijos, kurias kiekvienas iš jų turi atlikti vykdydamas einamąją finansų kontrolę.

Nesivadovaujant Inventorizacijos taisyklių¹⁸ 8.3 papunkčiu, 51 ir 54 punktais, Finansų kontrolės taisyklių 22 punktu, Įstaigos kasos ir banko operacijų organizavimo tvarka:

- *Grynieji pinigai nėra inventorizuojami kiekvieną mėnesį (inventorizacija neatlikta 2018 m. birželio mėn., 2019 m. spalio ir gruodžio mėn., 2020 m. sausio mėn.).*
- *Grynųjų pinigų perdavimo–priėmimo aktai nėra pasirašomi visų komisijos narių bei darbuotojų, perduodančių ir priimančių kasos dokumentus ir pinigus.*

¹⁷ VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro kasos ir banko operacijų organizavimo tvarka, patvirtinta VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro vyriausiojo gydytojo 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-100

¹⁸ Inventorizacijos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“

▪ *Įstaigos kasoje grynujų pinigų sumos, didesnės kaip 3 500 Eur, laikomos ilgiau nei iki kitos darbo dienos (2019 metais nuo sausio 2 d. iki 2019 m. gegužės 24 d. kasoje mėnesio pabaigoje būdavo nuo 6 tūkst. Eur iki 8 tūkst. Eur).*

Kadangi Saugos ir techninės priežiūros paslaugų sutarties¹⁹ 5.10.3 papunktyje nurodytas saugos tarnybos atsakomybės apribojimas – limitas gryniems pinigams 1 000 Eur, *darytina išvada, kad Įstaigos kasos ir banko operacijų organizavimo tvarkoje nustatytas grynujų pinigų, laikomų kasoje, limitas yra per didelis.*

Įvertinus tai, kas išdėstyta aukščiau, *darytina išvada, kad organizuojant Įstaigos kasos darbą ir atliekant kasos operacijas yra daug trūkumų, o Įstaigoje nustatytos finansų kontrolės procedūros nėra veiksmingos.*

Pagal Buhalterinės apskaitos įstatymo 21 straipsnio 1 dalį, Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 30 punktą už apskaitos organizavimą pagal Buhalterinės apskaitos įstatymo ir Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių reikalavimus atsako juridinio asmens vadovas.

Pagal pateiktus dokumentus nustatyta, kad 2019 m. gegužės 26 d. buvo įsilaužta į Įstaigos patalpas, esančias adresu: Žemaitijos g. 6, Naujoji Akmenė. Įstaigos direktorius 2019 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-19 sudarė komisiją įsilaužimo padariniams įvertinti ir nuostoliams nustatyti. Komisija 2019 m. gegužės 27 d. nuostolių nustatymo aktu konstatavo, kad dėl įsilaužimo Įstaiga patyrė 5 399,97 Eur (penkių tūkstančių trijų šimtų devyniasdešimt devynių eurų ir devyniasdešimt septynių centų) nuostolį: 5 177,97 Eur (penki tūkstančiai vienas šimtas septyniasdešimt septyni eurai ir devyniasdešimt septyni centai) – grynujų pinigų trūkumas; 222,00 Eur (du šimtai dvidešimt du eurai ir 00 ct) – nuostolis dėl sugadinto turto.

Pažymėtina tai, kad pažeisdamas Įstaigos kasos ir banko operacijų organizavimo tvarką, vyr. buhalteris grynujų pinigų nesaugojo kasos patalpose esančiame seife, o pinigus laikė savo kabinete stalo stalčiuje.

Kaip jau buvo minėta, Įstaigos direktoriaus įsakymu grynieji pinigai 2019 m. balandžio 30 d. buvo perduoti vyr. buhalteriu. Įstaigos direktoriaus įsakyme nebuvo tiesioginio ir aiškaus pavedimo vyr. buhalteriu eiti buhalterio-kasininko pareigas, tačiau iš nustatytų faktinių aplinkybių (įrašų kasos knygoje, vyr. buhalterio paaiškinimo) darytina išvada, kad būtent vyr. buhalteris atliko buhalterio-kasininko pareigas.

Įstaigos direktorius, išanalizavęs įsilaužimo į Įstaigos patalpas ir grynujų pinigų dingimo aplinkybes, gavęs darbuotojų paaiškinimus, 2019 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. V-22 vyr. buhalterį griežtai įspėjo dėl šiurkštaus darbo pareigų pažeidimo, be to, įspėjo apie galimą atleidimą iš užimamų pareigų pasikartojus tokiam pačiam darbo pareigų pažeidimui. *Vyr. buhalteris šio sprendimo neginčijo, todėl darytina išvada, kad jis pripažino šiurkščiai pažeidęs darbo pareigas.*

Darbo kodekso 24 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad jeigu viena šalis nevykdo ar netinkamai vykdo nustatytas pareigas, kita šalis turi teisę į žalos atlyginimą ar reikalauti, kad jos teisės būtų apgintos kitais būdais. Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 22 punkte įtvirtinta nuostata, kad kasininkas atsako už jo priimtų pinigų saugumą ir nuostolius, kuriuos ūkio subjektas gali patirti tiek dėl sąmoningų jo veiksmų, tiek dėl netinkamo arba nesąžiningo pareigų vykdymo. Įstaigos kasos ir banko operacijų organizavimo tvarkoje nurodyta, kad kasos operacijas atliekantis darbuotojas materialiai atsako už visų jo priimtų pinigų saugumą ir visus nuostolius.

¹⁹ Saugos ir techninės priežiūros paslaugų sutartis Nr. 3405, sudaryta 2016 m. spalio 1 d. tarp VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro ir UAB „Norgauda“

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2019 m. lapkričio mėn. 5 177,97 Eur (penkių tūkstančių vieno šimto septyniasdešimt septynių eurų ir devyniasdešimt septynių centų) trūkumas buvo nurašytas į sąnaudas. Vyr. buhalterio tvirtinimu, audito ataskaitos projekto derinimo metu finansinės ataskaitos ištaisytos – 5 177,97 Eur (penkių tūkstančių vieno šimto septyniasdešimt septynių eurų ir devyniasdešimt septynių centų) trūkumas perkeltas į gautinų sumų sąskaitą.

Audito metu nustatyti Įstaigos vadovybės veiklos trūkumai kelia abejones, ar:

- *Įstaigos direktorius ėmėsi visų reikiamų veiksmų Įstaigos patiriams nuostoliams sumažinti;*
- *Įstaigos turtas ateityje bus apsaugotas nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ar kitų neteisėtų veikų.*

Pokyčiai audito metu

Teigiamas pokytis yra tai, kad audito ataskaitos projekto derinimo metu Įstaigos direktorius operatyviai ėmėsi taisyti kai kuriuos trūkumus, taip išreikšdamas norą tobulinti savo veiklą.

3. Rekomendacijos

Atkreipiame ypatingą dėmesį į tai, kad Įstaigoje nustatytos finansų kontrolės procedūros nėra veiksmingos. Pažymėtina tai, kad Viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra Savivaldybė) vidaus kontrolės tvarkos²⁰ 13 punkte įtvirtinta įstaigos vadovo atsakomybė už efektyvios vidaus kontrolės, įskaitant finansų, sukūrimą, jos veikimą bei tobulinimą, auditorių nustatytų vidaus kontrolės, įskaitant finansų, trūkumų ir jų atsiradimą lemiančių veiksnių pašalinimą.

Atsižvelgdami į faktą, kad Įstaigoje vis dar egzistuoja rizika grynųjų pinigų valdymo srityje, siekdami, kad Įstaiga vykdydama veiklą laikytųsi patikimo finansų valdymo principų, rekomenduojame:

1. **Savivaldybės merui ir Savivaldybės administracijos direktoriui**, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme savivaldybės merui ir savivaldybės administracijos direktoriui suteiktus įgaliojimus, įvertinti asmeninę Įstaigos direktoriaus atsakomybę už netinkamą buhalterinės apskaitos organizavimą, finansų kontrolės veikimą, Įstaigos turto apsaugą ir priimti atitinkamus sprendimus.

2. Įstaigos direktoriui:

2.1. Skubos tvarka išanalizuoti finansų kontrolės priemonių veikimo trūkumus, identifikuoti neveikimo priežastis ir imtis priemonių, kad būtų užtikrintas Įstaigos finansų kontrolės veikimas ir ateityje būtų išvengta audito metu nustatytų teisės aktų pažeidimų.

2.2. Įvertinti asmeninę Įstaigos vyr. buhalterio atsakomybę dėl audito metu nustatytų teisės aktų pažeidimų, spręsti jo kompetencijos klausimą ir priimti atitinkamus sprendimus.

2.3. Tobulinti Įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo ir kvalifikacijos kėlimo reglamentavimą, nustatyti finansų kontrolės darbo užmokesčio ir komandiruočių srityse procedūras, užtikrinančias tinkamą dokumentų parengimą ir darbo užmokesčio teisingą apskaičiavimą ir išmokėjimą.

2.4. Spręsti klausimą dėl neteisingai apskaičiuotų ir Įstaigos darbuotojams išmokėtų vienkartinųjų piniginių išmokų.

Apie rekomendacijų įgyvendinimą Savivaldybės kontrolierių prašome informuoti iki 2020 m. gegužės 4 d.

---

²⁰ Viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra Savivaldybė) vidaus kontrolės tvarka, patvirtinta Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2009 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T-289 „Dėl Viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra Savivaldybė) vidaus kontrolės tvarkos nustatymo“

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmai / priemonės / komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*
1.	Įvertinti asmeninę VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus atsakomybę už netinkamą buhalterinės apskaitos organizavimą, finansų kontrolės veikimą, Įstaigos turto apsaugą ir priimti atitinkamus sprendimus.	Akmenės rajono savivaldybės meras, Akmenės rajono savivaldybės administracijos direktorius	Akmenės rajono savivaldybės mero potvarkiu sudaryti darbo grupę, kuri pagal VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro rekomendacijų įgyvendinimo planą pateiks savo siūlymus merui.	Iki 2020-05-08
2.	Skubos tvarka išanalizuoti finansų kontrolės priemonių veikimo trūkumus, identifikuoti neveikimo priežastis, imtis priemonių, kad būtų užtikrintas Įstaigos finansų kontrolės veikimas ir ateityje būtų išvengta audito metu nustatytų teisės aktų pažeidimų.	VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	Numatoma skubiai: - Analizuoti teisės aktus ir sukurti tinkamus Įstaigos finansų kontrolės dokumentus kopijas pateikiant Savivaldybės kontrolieriui. - Su reikalavimais finansų kontrolei pasirašytinai supažindinti atsakingus darbuotojus. - Galutinę Įstaigos finansų kontrolę asmeniškai priiimti Įstaigos vadovui. - Jei reikės, prašyti Akmenės rajono savivaldybės pavaldžių įstaigų kompetentingų buhalterių konsultacinės pagalbos.	Iki 2020-06-01
3.	Įvertinti asmeninę Įstaigos vyr. buhalterio atsakomybę dėl audito metu nustatytų teisės aktų pažeidimų, spręsti jo kompetencijos klausimą ir priimti atitinkamus sprendimus.	VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	Gavus audito ataskaitą, nedelsiant įvertinti vyr. buhalterio kompetenciją, spręsti atsakomybės klausimą ir 1 mėn. laikotarpyje priimti sprendimą dėl jo tinkamumo eiti pareigas.	Iki 2020-05-01
4.	Tobulinti Įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo ir kvalifikacijos kėlimo reglamentavimą, nustatyti finansų kontrolės darbo užmokesčio ir komandiruočių srityse procedūras, užtikrinančias tinkamą dokumentų parengimą ir darbo užmokesčio teisingą apskaičiavimą ir išmokėjimą.	VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	- Patbulinti ir patvirtinti Darbo apmokėjimo tvarkos aprašą. - Patbulinti ir patvirtinti Kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašą. - Parengti ir patvirtinti Darbuotojų siuntimo į komandiruotes tvarkos aprašą.	Iki 2020-05-01
5.	Spręsti klausimą dėl neteisingai apskaičiuotų ir Įstaigos darbuotojams išmokėtų vienkartinių piniginių	VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	Darbuotojų nenaudai suapvalintas neteisingai priskaičiuotas sumas	Iki 2020-05-01

	išmokų.		suskaičiuoti ir išmokėti kartu su kovo mėn. atlyginimais. Permokėtas sumas darbuotojams išskaičiuoti teisės aktų nustatyta tvarka.	
<p>* – priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė Akmenės rajono savivaldybės administracija ir VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras</p> <p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:</p> <p>Savivaldybės gydytoja Tel. (8 425) 59 781, el. p. dalia.sketre@akmene.lt</p> <p style="text-align: right;">Dalia Sketrė</p>				

Savivaldybės kontrolierė

Audra Jokubauskienė

PRIEDAS

Ribotos apimties audito ataskaitos
„VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro
darbuotojų darbo užmokesčio mokėjimo teisingumo,
finansų kontrolės reikalavimų laikymosi vertinimas“
priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas:

- įvertinti Įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio mokėjimo teisingumą;
- nustatyti, ar Įstaigoje užtikrintas finansų kontrolės reikalavimų laikymasis.

Pagrindiniai audito klausimai:

❖ Ar Įstaigos darbuotojų darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio sandarą ir jo nustatymo tvarką?

❖ Ar Įstaigos vadovas yra sukūręs ir prižiūri finansų kontrolės, padedančios užtikrinti, kad Savivaldybės ir Įstaigos turto valdymas, naudojimas, apsauga ir disponavimas juo atitiktų teisėtumo bei patikimo finansų valdymo principus, veikimą?

❖ Ar Įstaigoje laikomasi Minimalių finansų kontrolės reikalavimų?

Audituojamas subjektas – VšĮ Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras, juridinio asmens kodas 153084039, buveinės adresas: Žemaitijos g. 6, Naujoji Akmenė.

Audituojamas laikotarpis – 2019 metai. Siekiant išsamesnio vertinimo, kai kuriais atvejais buvo analizuoti ir ankstesnių 2018 metų duomenys.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus²¹ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus²².

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyrius	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Tobulintina vidaus kontrolė darbo užmokesčio ir komandiruočių srityse	<u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome: <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos Respublikos darbo kodeksą; - Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymą; - Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymą; - Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvines sutartis ir jų pakeitimus; - Įstaigos įstatus; - Įstaigos valdymo struktūrą; - Įstaigos vidaus darbo tvarkos taisykles; - Įstaigos administracijos darbo reglamentą; - Įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos	Įvertinti, ar: <ul style="list-style-type: none"> - Įstaigos darbuotojų darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio sandarą ir jo nustatymo tvarką; - Įstaigos darbuotojams darbo užmokestis mokamas teisingai.

²¹ Valstybinio audito reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (Valstybės kontrolieriaus 2012 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. V-171 redakcija)

²² Atitikties audito standartas (4000 TAAIS). Prieiga internete:
https://www.vkontrolė.lt/INTOSAI_standartai/ISSAI_4000_2016.pdf.

	<p>aprašą;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Įstaigos lygių galimybių politiką, jos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarkos aprašą; - Įstaigos personalo atrankos ir kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašą; - Įstaigos direktoriaus įsakymus veiklos ir personalo klausimais; - Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir šių paslaugų apmokėjimo sutartį, sudarytą tarp Įstaigos ir VšĮ Ventos ambulatorijos. <p><u>Duomenų analizė</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Analizuota, ar Įstaigos direktoriaus įsakymuose nurodyti darbuotojų darbo užmokesčio priedų ir priemonių skyrimo pagrindai atitinka Įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo nuostatas. - Atlikta Įstaigos darbuotojams 2019 metų pabaigoje išmokėtų vienkartinių piniginių išmokų mokėjimo teisingumo analizė. - Atlikta Įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio mokėjimo komandiruočių metų analizė. - Atlikta Įstaigos darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymo komandiruočių metu analizė. - Analizuota, ar Įstaigoje dirbančių gydytojų darbo laikas, nurodytas darbo grafikuose, atitinka Įstaigos vidaus darbo tvarkos taisyklėse nurodytą pacientų aptarnavimo laiką. <p><u>Pokalbis su:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Įstaigos direktoriumi; - Įstaigos personalo ir biuro administratoriumi; - Įstaigos vyr. buhalteriu. 	
<p>2. Įstaigoje nustatytos finansų kontrolės procedūros nėra veiksmingos</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u></p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymą; - Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą; - LRV patvirtintas Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklės; - LRV patvirtintas Inventorizacijos taisyklės; - LR finansų ministro patvirtintus Minimalius finansų kontrolės reikalavimus; - LR finansų ministro patvirtintą Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašą; - Įstaigos finansų kontrolės taisyklės; - Įstaigos kasos ir banko operacijų organizavimo tvarką; - Įstaigos kasos aparatų naudojimo taisyklės; - Įstaigos direktoriaus įsakymus veiklos ir personalo klausimais; - Įstaigos vyr. buhalterio, buhalterio-kasininko, Ūkio padalinio vedėjo pareiginius nuostatus; - Saugos ir techninės priežiūros paslaugų sutartis, sudarytas tarp Įstaigos ir UAB „Norgauda“; - 2019 m. kovo 27 d. Nepriklausomo auditoriaus 	<p>Nustatyti, ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Įstaigos direktorius yra sukūręs ir prižiūri finansų kontrolės, padedančios užtikrinti, kad Savivaldybės ir Įstaigos turto valdymas, naudojimas, apsauga ir disponavimas juo atitiktų teisėtumo bei patikimo finansų valdymo principus, veikimą; - Įstaigoje laikomasi Minimalių finansų kontrolės reikalavimų.

	<p>išvadą (UAB „Apskaitos ir mokesčių konsultacijos“).</p> <p><u>Duomenų analizė</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Atlikta Įstaigos finansų kontrolės būklės analizė. - Atlikta grynujų pinigų, laikomų kasoje, įmokėjimo į banką analizė. - Atlikta grynujų pinigų kasoje inventorizavimo analizė. - Analizuota, ar vyr. buhalterio ir buhalterio-kasininko įrašai kasos knygoje atitinka žymas darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose. <p><u>Pokalbis su:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Įstaigos direktoriumi; - Įstaigos personalo ir biuro administratoriumi; - Įstaigos vyr. buhalteriu; - Įstaigos buhalteriu-kasininku.	
--	--	--